

להתחיל מחדש

לא ניתן לרפא את התחלואה של התרבות הפוליטית בישראל מבלי לשנות את שיטת המשטר

לכית העליון יהיה 55. 6. לשמור על החופש המלא של בית המשפט כמפרש חוקים ולצפות לריסון עצמי המבוסס על חוכמת השופטים. אין מניעה לחוקק פסקת התגברות של הכנסת על החלטות בית המשפט בפסילת חוקים, בתנאי שהפעלתו תותנה ברוב של 70 חברי כנסת. 7. לחזק את יעילות הממשל, הממשלה והשירות הציבורי, לצד חיזוק השקיפות והביקורת הפרלמנטרית וחיזוק מוסד מבקר המדינה. השירות הציבורי ראוי לרפורמה כשלעצמו. 8. בניית יחידת יסוד חברתית-גיאוגרפית חדשה, שתיקרא בפשטות "קהילה". הקהילה תיקבע על בסיס אזור גיאוגרפי עם גבולות מוגדרים, ותכלול כ-1,000 עד 3,000 תושבים. גם המרחב המטרופוליטני העירוני יחולק לקהילות גיאוגרפיות מוגדרות. הקהילה תנוהל באופן עצמאי באמצעות ועדי פעולה שייבחרו על ידי התושבים. ההליך יעוגן בחוק, והקהילה תהיה זכאית לתקציבים או לקופונים שיינתנו מהרשויות המקומיות ויכובדו על ידן. מהלך זה יסייע לחוסן העורף, לאפשרות בניית מנהיגות אותנטית שתוכל לפעול בהמשך בזירה המקומית או הלאומית, להגדלת ההון החברתי ולניהול עצמי יעיל לפי צורכי התושבים. לכל קבוצת קהילות קרובות יוקם גם אשכול קהילות שיוכל לתאם את פעילותן של קהילות האשכול. מהלך זה יגרום גם לחיזוק היחיד אל מול השלטון. רעיון זה ורעיון הבית העליון התגבשו בזמנו

ה יערר התפקוד של הממשלה ומשרדי הממשלה בכל הקשור למגיפת הקורונה, הוא רוגמה מובהקת לחוליים של הרשות המבצעת בישראל. שלושת סבבי הבחירות התכופים, הקמת הקואליציה הלא יעילה, תפקודה הלקוי של הליכוד כמפלגת שלטון הנלחמת ברשויות החוק והמשפט - כל אלה מבטאים חולי קשה של התרבות הפוליטית בישראל. מצב דברים זה קורא לשינוי, ועל כן יש לפעול לשינוי שיטת המשטר בעשרה צעדים פשוטים.

1. המשך השיטה הפרלמנטרית, המבוססת על פשרות בין מגורים שונים המרכיבים את הקואליציה, והדבר מתאים לצמצום הפערים בחברה. בניגוד לכך, במשטר נשיאותי הנשיא פועל בשם חלק העם שבחר בו והאיוונים מושגים בדרך אחרת.
2. לא לסטות מעקרונות השיטה הליברלית המבוססת על ריבונות היחיד, וכן על סובלנות לאחר ופלורליזם.
3. לרבוך בעקרונות הדמוקרטיה המהותית, המרסנת את הרוב לטובת התחשבות במיעוט. כעניין תרבותי, יש להדגיש את הצורך שלפיו כל ממשלה, גם אם היא משקפת צירוף מפלגות מסוימות, הינה ממשלה של כל חלקי העם והאזרחים.
4. לוודא את ריבונותה של הכנסת כמייצגת את רצון העם. יש להגדיל את מספר חבריה ל-180 ולחזק את יכולתה לבקר את עבודת הממשלה.

אחד הצעדים הנדרשים לשינוי השיטה הוא בניית יחידת יסוד חברתית-גיאוגרפית חדשה, שתיקרא בפשטות "קהילה". הקהילה תנוהל באופן עצמאי ותהיה זכאית לתקציבים או לקופונים שיינתנו מהרשויות המקומיות ויכובדו על ידן

בתנועת לאו"ר בראשות יעקב חסדאי. אני חושב שרעיונות אלו חשובים ומעילים. 9. לשאוף לכינון חוקה שתשריין את מעמד שלוש הרשויות - כל אחת כשלעצמה, ושמירת היחס הנכון ביניהן וגבולות פעילותן. 10. לוודא שכל מגזרי החברה יתרמו שירות לאומי, או שיחויבו במקום זאת בלימודים אקדמיים של מקצועות נדרשים, במסגרות שיותאמו לצורכיהם. יישום עיקרון זה יאפשר לכל מרכיבי האוכלוסייה להשתלב במעגל העבודה ולתרום להעלאת הפריון, הצמיחה והרווחה בישראל. יש לקוות שהממשלה תרים את הכפפה ותקים ועדה ציבורית שתבחן את הנושא ותגבש המלצות לממשלה ולכנסת. ❖

5. הקמת בית עליון שיוכל לשפר את הייצוגיות האזורית, לרכך את המחלוקות בבית התחתון בעזרת סמכות להשהות חקיקה של הבית התחתון לפרק זמן מוגבל, ולהגיש הצעות חוק לקריאה ראשונה בכנסת. עם זאת, בחלוקה בין הבתים, הבית התחתון הוא החשוב ויקבל את הסמכות הבלעדית לחקיקה. כמו כן, הבית העליון יוכל לגבש תוכניות לאומיות רב-שנתיות בכל התחומים ולעמוד בדיאלוג עם הכנסת על אודות התוכניות השנתיות של הממשלה. חלק מחברי הבית העליון ייבחרו בבחירות אזוריות, חלק על ידי הכנסת וחלק ימונו מכוח תפקידים בעבר, כגון נשיא וראשי ממשלה לשעבר, רמטכ"לים בדימוס, נשיאי בית משפט עליון, מבקר מדינה, ראשי הדתות ואנשי רוח ואקדמיה בכירים. הגיל המינימלי של הנבחרים

tguvot@maariv.co.il